

Informe final

Disseny i implementació de tasques d'avaluació formativa a l'assignatura "Teatre britànic contemporani: noves tendències" del Grau d'Estudis Anglesos (2016PID-UB/007)

Maig 2018*

* Durant el curs 2016/17, la responsable del projecte va haver de concentrar la seva dedicació pràcticament de forma exclusiva en la preparació d'un concurs d'accés al cos de Catedràtics d'Universitat, concurs que va tenir lloc el 30 de maig de 2017. Els mesos posteriors els ha dedicat a tasques de recerca que van quedar posposades per aquest motiu i que requerien la seva atenció urgent. Per aquest motiu, l'elaboració d'aquesta memòria també s'ha vist posposada fins aquest moment. Tanmateix això ha fet possible incloure-hi també l'experiència del curs 2017/18, malgrat que des d'un punt de vista estricte quedi fora de l'àmbit d'actuació del PID, en principi circumscrit als cursos 2015/16 i 2016/17.

Responsable

Mireia Aragay Sastre

Participants

Enric Monforte Rabascall

Facultat i ensenyament

Facultat de Filologia, Estudis Anglesos

Resum del projecte

El projecte, vinculat a INDAGAnglès (Innovació Docent i la seva Avaluació al Grau d'Estudis Anglesos, codi GINDOC-UB/153), tenia com a objectiu dissenyar tasques que permetin els estudiants treballar els continguts de l'assignatura en el marc dels conceptes generals d'aula invertida, ensenyament/aprenentatge reflexiu i avaluació formativa.

Paraules clau

Aula invertida, Ensenyament/aprenentatge reflexiu, Avaluació formativa, Avaluació continuada, Aprenentatge autònom, Competències transversals, Expressió escrita, Expressió oral

Actuació d'innovació docent

a. Context d'aplicació

El context d'aplicació el constitueix l'assignatura de l'àrea de Teatre Britànic del Grau d'Estudis Anglesos "Teatre britànic contemporani: noves tendències". Es tracta d'una assignatura optativa de 4rt curs, on en principi s'haurien de matricular estudiants amb un interès específic pel contingut. Es tracta, en tot cas, d'estudiants que ja han cursat l'obligatòria de 3er curs "Teatre contemporani en anglès", que se centra en el teatre britànic de la segona meitat del s. XX. Per tant, ja han adquirit coneixements i destreses de base que ara escullen ampliar i aprofundir en aquesta assignatura optativa, on s'estudia el teatre britànic escrit i produït a partir de 1990 i fins al moment actual.

Aquesta assignatura s'imparteix en un únic grup per curs acadèmic (G1). Els tres darrers cursos, en què s'han implementat les tasques d'aula invertida, ensenyament/aprenentatge reflexiu i avaluació formativa dissenyades per a aquesta assignatura, l'assignatura l'ha impartit la responsable del projecte i hi ha hagut els següents números d'alumnes matriculats:

Curs Quadrimestre	Franja horària	Alumnes matriculats
2015/16 Q2	Dll 12:30-14:00 Dm 12:30-14:30	17
2016/17 Q2	Dll 16:00-17:30 Dx 16:30-18:30	13
2017/18 Q2	Dll 11:00-12:30 Dx 12:00-14:00	36

Majoritàriament es tracta d'estudiants que simultàniament estan elaborant el TFG. Des d'aquest punt de vista, l'actuació d'innovació docent s'orienta a consolidar una sèrie de competències transversals que els han de ser especialment útils:

- Capacitat per dur a terme recerca de forma autònoma.
- Capacitat crítica i d'autoreflexió pel que fa a la lectura de textos literaris (dramàtics, en aquest cas) i de fonts secundàries (crítico-teòriques).
- Capacitat d'organitzar el pensament, de presentar-lo i de comunicar-lo als altres (resta d'estudiants i professora) tant per escrit com oralment, de forma clara i convincent.

Com a hipòtesi de partida, s'esperava que en tractar-se, com ja s'ha indicat, d'una assignatura optativa de 4rt curs, la mida dels grups seria reduïda (al voltant de 15 estudiants) i que això permetria la implementació exitosa de l'actuació d'innovació docent prevista.

b. Accions desenvolupades

Juny 2015

- Participació de Mireia Aragay i Enric Monforte en el curs de millora i innovació docent (ICE) "Com millorar les classes universitàries amb grups grans: comunicació, participació i motivació amb l'alumnat", impartit per Francesc Imbernon, en el qual es van treballar especialment les estratègies d'aula invertida, una de les quals (l'ensenyament a temps o just-in-time teaching) s'ha incorporat a aquesta actuació d'innovació docent.

Desembre 2015-maig 2016

- Disseny de set tasques segons els paràmetres de l'aula invertida (concretament, ensenyament a temps o just-in-time teaching), ensenyament/aprenentatge reflexiu i avaluació formativa. Vegeu aquesta primera versió de les tasques (curs 2015/16) a la documentació adjunta.
- Disseny de Contracte didàctic (Course contract), Rúbrica d'avaluació global (Course rubric) i Rúbrica d'avaluació de la presentació oral (Oral presentation rubric). Vegeu documentació adjunta.

Febrer-juny 2016

- Implementació pilot de l'actuació d'innovació docent:
  - Els estudiants elaboren una primera versió no avaluable de cada tasca (versió A o versió esborrany) de forma autònoma abans d'abordar el tema en qüestió a l'aula. La presenten a través del Campus Virtual i la professora les llegeix abans de procedir al següent pas.
  - S'aborda el tema a l'aula en format seminari, amb intervencions de la professora segons el principi d'ensenyament a temps o just-in-time teaching. Tal com s'explica clarament als estudiants, aquest treball conjunt a l'aula constitueix la retroacció que reben respecte a la versió A de les tasques.
  - Els estudiants elaboren un primer lliurament avaluable (a meitat del quadrimestre aproximadament), 40% de la nota final: es tracta de la versió final (versió B) de dues tasques (a escollir entre tres), que ja han estat prèviament treballades per ell/a de forma autònoma i posteriorment tractades i debatudes a l'aula (retroacció).
  - Segon lliurament avaluable (en acabar el període docent), 40% de la nota final: l'estudiant elabora i lliura la versió final (versió B) de dues tasques més (a escollir entre

quatre), que ja han estat prèviament treballades per ell/a de forma autònoma i posteriorment tractades i debatudes a l'aula (retroacció).

- Presentació oral (cap al final del període docent), 20% de la nota final: l'estudiant l'elabora a partir d'una tasca (a escollir entre les tres que no lliura per escrit) que prèviament ha estat treballada per ell/a de forma autònoma (per elaborar-ne la versió A o esborrany) i tractada i debatuda a l'aula (retroacció).
- La seqüència versió A (no avaluable)–treball a l'aula–versió B / presentació oral (avaluable) promou l'ensenyament/aprenentatge reflexiu i l'avaluació formativa.
- Aplicació de les rúbriques d'avaluació de la presentació oral i d'avaluació global per a la valoració final de l'assoliment dels objectius d'aprenentatge per part de cada estudiant.

Juliol 2016

- Anàlisi de resultats: valoració de la combinació d'aula invertida, ensenyament/aprenentatge reflexiu i avaluació formativa en relació amb els resultats (qualificacions) obtinguts pels estudiants i el resultat de l'enquesta d'opinió de l'alumnat (UB; vegeu documentació adjunta).

Octubre 2016-gener 2017

- Revisió del disseny i metodologia d'implementació de les tasques a partir de l'anàlisi de resultats. Vegeu la segona versió de les tasques (curs 2016/17) a la documentació adjunta. Pel que fa a la implementació, no es van introduir canvis en el nombre de tasques (7) ni en les obres estudiades, però sí en la ponderació dels dos lliuraments escrits avaluable (versions B de les tasques), que van passar del 40% al 35% respectivament, i de la participació a l'aula + presentació oral, que va passar del 20% al 30%.

Febrer-juny 2017

- Implementació de la versió revisada de les tasques segons la seqüència descrita més amunt.
- Aplicació de les rúbriques d'avaluació de la presentació oral i d'avaluació global per a la valoració final de l'assoliment dels objectius d'aprenentatge per part de cada estudiant.

Juliol 2017

- Anàlisi de resultats: valoració de la combinació d'aula invertida, ensenyament/aprenentatge reflexiu i avaluació formativa en relació amb els resultats (qualificacions) obtinguts pels estudiants, el resultat de l'enquesta d'opinió de l'alumnat (UB) i l'enquesta qualitativa pròpia (vegeu documentació adjunta).

Octubre 2017-gener 2018

- Revisió del disseny i metodologia d'implementació de les tasques a partir de l'anàlisi de resultats i a la vista de l'elevat número d'alumnes matriculats (36; vegeu damunt). Vegeu aquesta tercera versió de les tasques (curs 2017/18) a la documentació adjunta. Es va reduir el nombre d'obres estudiades (d'11 a 9), se'n va canviar alguna i es va reduir també el nombre de tasques (de 7 a 5).

Febrer-juny 2018

- Implementació de la versió revisada de les tasques. Amb la nova configuració, la seqüència descrita més amunt s'adapta per quedar així:
  - Els estudiants elaboren una primera versió no avaluable de cada tasca (versió A o versió esborrany) de forma autònoma abans d'abordar el tema en qüestió a l'aula. La presenten a través del Campus Virtual i la professora les llegeix abans de procedir al següent pas.
  - S'aborda el tema a l'aula en format seminari, amb intervencions de la professora segons el principi d'ensenyament a temps o just-in-time teaching. Tal com s'explica clarament als estudiants, aquest treball conjunt a l'aula constitueix la retroacció que reben respecte a la versió A de les tasques.
  - Els estudiants elaboren un primer lliurament avaluable (a meitat del quadrimestre aproximadament), 35% de la nota final: es tracta de la versió final (versió B) de dues tasques (a escollir entre tres), que ja han estat prèviament treballades per ell/a de forma autònoma i posteriorment tractades i debatudes a l'aula (retroacció).
  - Segon lliurament avaluable (en acabar el període docent), 35% de la nota final: l'estudiant elabora i lliura la versió final (versió B) de dues tasques més (a escollir entre tres), que ja han estat prèviament treballades per ell/a de forma autònoma i posteriorment tractades i debatudes a l'aula (retroacció).
  - Presentació oral (cap al final del període docent), 30% de la nota final: l'estudiant l'elabora a partir d'una tasca (la que no lliura per escrit) que prèviament ha estat treballada per ell/a de forma autònoma (per elaborar-ne la versió A o esborrany) i tractada i debatuda a l'aula (retroacció).

c. Anàlisi de resultats

Curs 2015/16

- Taula de qualificacions

	Total	MH	Excel·lent	Notable	Aprovat	Suspens	NP
Avaluació continuada	15	1	1	5	5 (2 d'ells al setembre)		3
Avaluació única	2					1	1

Els 12 estudiants que van seguir l'assignatura de forma efectiva i en règim d'avaluació continuada la van superar. En canvi, malgrat que s'explica clarament als estudiants que l'avaluació única no és recomanable donada la metodologia docent de l'assignatura (basada, com ja s'ha indicat, en l'aula invertida, l'ensenyament/aprenentatge reflexiu i l'avaluació formativa), i que en tractar-se d'una optativa no estan obligats a cursar-la, n'hi ha que trien aquesta opció. En els dos cursos per als quals es disposa de dades (2015/16 i 2016/17), l'avaluació única s'ha mostrat poc efectiva/recomanable.

- Progressió existent entre la versió A (esborrany) i la versió B (final) de les tasques o presentació oral

Els estudiants que van obtenir millors qualificacions en les versions B i en la presentació oral, i per tant millors qualificacions finals (MH, Excel·lent, Notable), són els que van elaborar les versions A amb més regularitat i constància. Els dos cursos per als quals es disposa de dades demostren que l'èxit de l'aula invertida, l'ensenyament/aprenentatge reflexiu i l'avaluació formativa depèn en bona mesura de la disposició dels mateixos estudiants a col·laborar-hi activament i que aquesta disposició no està garantida, ja sigui per motius laborals (molts estudiants d'Estudis Anglesos treballen), personals o per manca d'habitud a l'hora de treballar de forma continuada i autònoma d'acord amb els paràmetres de l'aula invertida, l'ensenyament/aprenentatge reflexiu i l'avaluació formativa.

- Anàlisi de les enquestes i valoracions del estudiants

Els estudiants van expressar un nivell de satisfacció molt alt, clarament per sobre de la mitjana del conjunt del Grau d'Estudis Anglesos (vegeu el resultat de l'enquesta d'opinió de l'alumnat (UB) a la documentació adjunta). L'única excepció és l'ítem 4 de l'Informe individual de l'assignatura, el relatiu a la quantitat de feina exigida (vegeu també tres dels quatre comentaris

formulats pels estudiants a l'apartat "Altres qüestions" d'aquest informe). Els estudiants reconeixen, en converses mantingudes a l'aula i al despatx, que no estan gens habituats a una metodologia docent basada en els paràmetres de l'aula invertida, l'ensenyament/aprenentatge reflexiu i l'avaluació formativa i que per això els sobta el grau d'implicació activa per part seva que requereix l'assignatura. Sorpren també el tercer dels quatre comentaris de l'apartat "Altres qüestions", segons el qual una assignatura optativa hauria de correspondre a una quantitat de feina menor. En conjunt, les valoracions dels estudiants relatives a l'ítem 4 de l'Informe individual de l'assignatura són indicatives dels obstacles i resistències a què ens enfrontem els docents a l'hora d'implementar noves metodologies docents basades en els paràmetres de l'aula invertida, l'ensenyament/aprenentatge reflexiu i l'avaluació formativa.

Curs 2016/17

➤ Taula de qualificacions

	Total	MH	Excel·lent	Notable	Aprovat	Suspens	NP
Avaluació continuada	11	1	4	1	2 (1 d'ells al setembre)		3
Avaluació única	2					1	1

Els 8 estudiants que van seguir l'assignatura de forma efectiva i en règim d'avaluació continuada la van superar. En canvi, malgrat que s'explica clarament als estudiants que l'avaluació única no és recomanable donada la metodologia docent de l'assignatura (basada, com ja s'ha indicat, en l'aula invertida, l'ensenyament/aprenentatge reflexiu i l'avaluació formativa), i que en tractar-se d'una optativa no estan obligats a cursar-la, n'hi ha que trien aquesta opció. En els dos cursos per als quals es disposa de dades (2015/16 i 2016/17), l'avaluació única s'ha mostrat poc efectiva/recomanable.

➤ Progressió existent entre la versió A (esborrany) i la versió B (final) de les tasques o presentació oral

Igual que el curs anterior, els estudiants que van obtenir millors qualificacions en les versions B i en la presentació oral, i per tant millors qualificacions finals (MH, Excel·lent, Notable), són els que van elaborar les versions A amb més regularitat i constància. Els dos cursos per als quals es disposa de dades demostren que l'èxit de l'aula invertida, l'ensenyament/aprenentatge reflexiu i l'avaluació formativa depèn en bona mesura de la disposició dels mateixos estudiants a col·laborar-hi activament i que aquesta disposició no està garantida, ja sigui per motius laborals (molts estudiants d'Estudis Anglesos treballen), personals o per manca d'habitud a

l'hora de treballar de forma continuada i autònoma d'acord amb els paràmetres de l'aula invertida, l'ensenyament/aprenentatge reflexiu i l'avaluació formativa.

➤ Anàlisi de les enquestes i valoracions del estudiants

Els estudiants van expressar un nivell de satisfacció molt alt, clarament per sobre de la mitjana del conjunt del Grau d'Estudis Anglesos (vegeu el resultat de l'enquesta d'opinió de l'alumnat (UB) a la documentació adjunta). En aquest cas, no es produeix l'excepció de l'ítem 4 de l'Informe individual de l'assignatura, però l'únic comentari formulat pels estudiants a l'apartat "Altres qüestions" d'aquest informe sí que apunta en aquesta direcció. En aquest sentit, vegeu les reflexions formulades en l'apartat anterior (curs 2015/16).

En l'Informe individual del professorat, convé subratllar que el primer comentari relatiu a aspectes a millorar procedeix d'una alumna força conflictiva que va seguir l'assignatura en règim de dedicació única, va assistir a poquíssimes sessions a l'aula, no va superar l'assignatura i va expressar les mateixes opinions en una entrevista personal al meu despatx.

A banda de l'enquesta UB, aquest curs es va dissenyar i es va demanar als estudiants que contestessin una enquesta qualitativa relativa al procés d'ensenyament/aprenentatge i a l'assoliment personal dels objectius d'aprenentatge. L'enquesta conté cinc preguntes que es reproduïxen a continuació (vegeu documentació adjunta):

1. Your opinion on the task-based learning/assessment procedure (strong points, weak points, suggested changes)
2. Your opinion on your own learning process (how much do you think you have learnt, both in terms of contents and learning procedures? How do you value what you have learnt?)
3. Your opinion on the plays we have been working on (strong points, weak points, suggested changes)
4. Your opinion on the secondary materials we have used (strong points, weak points, suggested changes)
5. Your opinion on the class seminars (strong points, weak points, suggested changes)

Un total de 7 dels 8 estudiants que van seguir l'assignatura en règim d'avaluació continuada van contestar aquesta enquesta. L'anàlisi de les respostes dels estudiants (documentació adjunta) mostra un grau de comprensió molt alt per part seva de la metodologia d'ensenyament

i aprenentatge utilitzada, així com també una elevada capacitat de reflexió sobre el procés propi d'aprenentatge i una gran satisfacció amb el grau d'assoliment dels objectius d'aprenentatge i amb els resultats obtinguts. A subratllar especialment els comentaris que destaquen la millora de la capacitat de treball i aprenentatge autònom i reflexiu, la utilitat del format seminari a l'aula i la conveniència d'introduir aquest tipus de metodologia docent de forma més generalitzada a la universitat.

Curs 2017/18

- A l'espera de poder fer l'anàlisi i valoració final en acabar el quadrimestre, l'elevat nombre d'estudiants matriculats (36) ha posat en evidència una altra dificultat a l'hora d'implementar metodologies docents basades en els paràmetres de l'aula invertida, l'ensenyament/aprenentatge reflexiu i l'avaluació formativa: més enllà del nombre bastant òptim de 15 estudiants, es complica enormement el segon pas de la seqüència descrita anteriorment (el seminari a l'aula, equivalent a la retroacció sobre la versió A o esborrany de les tasques) així com el seguiment individualitzat dels estudiants per part de la professora.

d. Valoració de l'experiència (línies de millora, principals dificultats, transferibilitat)

- Globalment, l'actuació d'innovació docent desenvolupada ha estat força satisfactòria per als agents implicats, estudiants (com demostren les enquestes d'opinió ja analitzades) i professora.
- Les dues dificultats principals a l'hora d'implementar aquest tipus de metodologia docent ja s'han assenyalat anteriorment: d'una banda, la resistència dels estudiants a assumir la implicació activa i constant per part seva i el volum de feina requerit; de l'altra, el nombre d'alumnes matriculats (si és superior a 15, es complica significativament la implementació de la metodologia docent).
- Pel que fa a línies de millora, es continuarà ajustant les tasques segons les valoracions dels estudiants i la mida del grup, especialment pel que fa al nombre i tipus de preguntes que contenen.
- Resta pendent la difusió dels resultats a través de la col·lecció OMADO i en algun congrés d'innovació docent universitària.
- L'actuació docent desenvolupada és transferible a assignatures de 3er i 4rt del Grau d'Estudis Anglesos, preferentment optatives, ja que aquest format no obliga els estudiants a assumir una metodologia docent la qual potser no estiguin en disposició d'assumir i, a més, té més possibilitats de garantir un nombre reduït d'alumnes.